

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **A. T. V.**, zastoupená Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, sídlem Loretánské náměstí 101/5, Praha, týkající se žaloby proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 12. prosince 2017 č. j. 122596/2017-OPL, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. června 2021 č. j. 15 A 19/2018 - 55,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. června 2021 č. j. 15 A 19/2018 - 55 **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný rozhodnutím ministra zahraničních věcí označeným v návěti zamítl rozklad žalobkyně proti usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále též „velvyslanectví“) ze dne 26. října 2017 č. j. 3206/2017-HANOI-IIa, jímž velvyslanectví zamítlo žádost žalobkyně o upuštění od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu a zastavilo řízení o dané žádosti dle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Žalovaný uvedl, že žalobkyně se v systému Visapoint zaregistrovala k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem studia. Žalobkyně se na velvyslanectví dostavila dne 29. září 2017, avšak v rozporu s registračními údaji v systému Visapoint předala

pracovníkovi velvyslanectví žádost o zaměstnaneckou kartu. Žalobkyně se tedy sice dostavila na velvyslanectví osobně, avšak předem se neobjednala k podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, i když velvyslanectví zveřejnilo v souladu s § 169f zákona o pobytu cizinců způsob objednání termínů pro jednotlivá pobytová oprávnění. Fyzickou přítomnost žalobkyně v budově velvyslanectví proto dle žalovaného nelze považovat za splnění podmínky osobní přítomnosti ve smyslu § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou, k níž Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) vyslovil nicotnost rozhodnutí žalovaného i velvyslanectví. Podle krajského soudu totiž žalobou napadené rozhodnutí vůbec nespadlo do působnosti žalovaného. Krajský soud s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. května 2017 č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, č. 3603/2017 Sb. NSS, dovodil, že velvyslanectví ani žalovaný nemají působnost rozhodovat v oblasti udělování povolení k dlouhodobému pobytu (zaměstnaneckých karet). K rozhodnutí o dlouhodobém pobytu tak dle krajského soudu bylo příslušné Ministerstvo vnitra podle § 165 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Na závěr odkázal ještě na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. června 2017 č. j. 6 Azs 265/2016 - 32, v němž Nejvyšší správní soud podle krajského soudu dospěl k obdobným závěrům.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že krajský soud přehlédl, že citovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu reflektuje právní stav před novelou zákona o pobytu cizinců zákonem č. 222/2017 Sb., který je účinný od 15. srpna 2017. Novela přitom zavedla § 169d, jehož odst. 3 výslovně svěřuje zastupitelskému úřadu pravomoc zastavit usnesením řízení o pobytové žádosti v případě, že neupustí od povinnosti osobního podání žádosti. V posuzovaném případě velvyslanectví od povinnosti osobního podání žádosti neupustilo, a proto dle stěžovatele v souladu s § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců řízení o žádosti o pobytové oprávnění zastavilo. Velvyslanectví rozhodlo již za účinnosti novely.

[5] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[7] Podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 15. srpna 2017, může zastupitelský úřad *v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může*

pokračování

od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu (podtrženo Nejvyšším správním soudem).

[8] Stěžejní a jediná námitka stěžovatele spočívá v tom, že krajský soud nezohlednil novelizaci zákona o pobytu cizinců zákonem č. 222/2017 Sb., jenž prvně jmenovaný právní předpis doplnil mj. o výše citované ustanovení. Podtržená část § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců výslovně ukládá zastupitelskému úřadu zastavit usnesením řízení o žádosti, neupustí-li od povinnosti jejího osobního podání. Žádost se přitom dle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců rozumí žádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu, přičemž cizinec musí žádost podat osobně. Podle Nejvyššího správního soudu tak už z jazykového výkladu plyne, že pokud neupustí od povinnosti osobního podání žádosti, je zastupitelský úřad, kterým je ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), také Velvyslanectví České republiky v Hanoji, příslušný k tomu, aby usnesením zastavil řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, jímž je dle § 42g zákona o pobytu cizinců rovněž zaměstnanecká karta.

[9] Důvodová zpráva k zákonu č. 222/2017 Sb. navíc k § 169d odst. 3 výslovně uvádí: „Odstavec 3 upravuje možnost upustit od povinnosti osobního podání žádosti zastupitelským úřadem. Platí, že pokud je spolu se žádostí o pobytové oprávnění, která není podána osobně, podána také výslovná žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, které však zastupitelský úřad nevyhoví, sám zastupitelský úřad řízení usnesením zastaví“ (důvodová zpráva k zákonu č. 222/2017 Sb., sněmovní tisk 990/0, 7. volební období, www.psp.cz; podtrženo Nejvyšším správním soudem). Velvyslanectví, coby organizační útvar stěžovatele (§ 4 odst. 1 zákona o zahraniční službě), tudíž může v dané situaci o řízení rozhodnout tak, že je zastaví. Proti jeho rozhodnutí je potom možné podat rozklad k ministrovi zahraničních věcí podle § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Obdobně otázku pravomoci při rozhodování dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců posoudil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 5. prosince 2018 č. j. 1 Azs 195/2018 - 48.

[10] V nyní projednávané věci vydalo velvyslanectví usnesení, jímž zamítlo žádost o upuštění od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu a zastavilo řízení o předmětné žádosti, dne 26. října 2017, tedy za účinnosti zákona č. 222/2017 Sb. I žádost žalobkyně o zaměstnaneckou kartu byla podána po 15. srpnu 2017, kdy uvedený zákon nabyl účinnosti, a to dne 29. září 2017. Je tedy zcela jednoznačné, dle jaké právní úpravy se mělo řízení o žádosti žalobkyně vést a dle jaké právní úpravy mělo velvyslanectví o věci rozhodnout.

[11] Jak rozsudek rozšířeného senátu č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, tak i šestého senátu č. j. 6 Azs 265/2016 - 32, na které krajský soud odkazuje, se týkaly žádostí, jež byly podány a o nichž bylo rozhodováno více než rok před účinností zákona č. 222/2017 Sb., tedy ještě

před tím, než byl do zákona o pobytu cizinců zapracován § 169d odst. 3. Závěr o tom, že stěžovatel a zastupitelský úřad nebyli vůbec věcně příslušní rozhodovat v oblasti udělování povolení k dlouhodobému pobytu, proto není vzhledem ke změně právní úpravy na nyní projednávanou věc přenositelný.

[12] Nejvyšší správní soud vzhledem k uvedenému přisvědčuje námitce stěžovatele, že závěr krajského soudu o nicotnosti rozhodnutí velvyslanectví a stěžovatele není správný.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tedy vyhodnotil kasační stížnost jako důvodnou, pročez v souladu s § 110 odst. 1 větou první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud tudíž zohlední, že rozhodnutí stěžovatele a velvyslanectví nejsou nicotná, a pokud neshledá vady, jež by tomu bránily, přistoupí k jejich přezkumu v mezích žalobních bodů.

[14] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu